

Poština plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 2.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 18.—, za ino-
semstvo D 26.—, dostavljen na dom
D 19.—, na izkaznice D 18.—
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“,
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Pesamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 2.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevilni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisni se ne vračajo.

Naslov:

Maribor, sreda 9. aprila 1924.

Leto: V. — Številka: 82.

Knjižnica liceja
Ljubljana

Svetel trenutek?

(I-us) Maribor, 8. aprila.

Na Dunaju je zborovala konferenca
zastopnikov sovjetskoruske in romun-
ske vlade. Šlo je za ureditev razmerja
med obema sosednjima državama, za re-
šitev spornih vprašanj. Čas je tudi tu
pokazal svojo nepremagljivo moč. Še
pred dvema letoma so bila pogajanja o
načelnih sporih med Romunijo in sov-
jetsko Rusijo nemogoča. Danes so po-
stala državna potreba. Bila so sicer pre-
kinjena, ker se je Romunija postavila
na sedanji status quo, so pa vendar po-
kazala, da bo treba sporna vprašanja
rešiti prejalisej.

Rešitev ni tako lahka. Spor je velik
in zapleten. Ko se je romunska vojska
umikala pred nemško in avstrijsko voj-
sko, je vlada odpravila ves romunski
državni zaklad v Rusijo. Preden ga je
mogla vrniti, je v Rusiji izbruhnila re-
volucija. Romunskega zlata so se kon-
čno polastili boljševiki in si ga po ko-
munističnih načelih o tuji lastnini (last-
nina je tatvina) lepo razdelili. Romuni
pa so pozneje svojo moč in rusko ne-
moč izrabili za to, da so zasedli del ru-
skega ozemlja, znan pod imenom Be-
sarabija.

Na dunajski konferenci je šlo v glav-
nem za Besarabijo. Trčila sta dva držav-
na interesa. Romunija smatra besarab-
sko vprašanje kot rešeno. Pokrajino st-
lasti tudi iz etnografskih razlogov, ker v
Besarabiji živi veliko Romuncev. Za
Rusijo pa besarabsko vprašanje ni re-
šeno. Med njo in Romunijo vendar ni
bilo ne vojne ne mirovnihi pogajanj.
Rusije ni nihče vprašal, ali privoli v o-
kupacijo Besarabije ali ne. Romunija
si je prisvojila del ruske zemlje v tre-
nutku, ko se Rusija ni mogla braniti in
ko je bila vsa Evropa gluha za njene
proteste. Aneksija je tedaj neupraviče-
na, ker ne sloni na pravnem dogovoru
med obema prizadetima državama. Ru-
siji je vseeno, koliko drugih držav je
aneksijo odobrilo. Ona je mi, dasi je šlo
za del njenega ozemlja; tudi ni bila
premagana, ker se ni vojskovala.

Romunija stavi proti temu svoje dr-
žavnacionalne interese in pravico do
odškodnine za zaplenjeni državni za-
klad. Kar se tiče odškodnine, je to stvar
pogajanj in sporazuma, ne gre pa, da
prizadeta država brez predhodnih po-
gajanj kar okupira pokrajino sosedne
države. Glede državnonacionalne volje
ljudstva pa zahteva Rusija ljudsko gla-
sovanje v Besarabiji. Naj se ljudstvo
samo izjavi, ali hoče ostati pod Rusijo.
Romunija odklanja plebiscit. Navsezad-
nje je res, da trenutna volja ljudstva,
ki je povržena najrazličnejšim vplivom,
ne more zadeti resničnosti. In resnič-
nost tiči v vprašanju: Čegava je Besa-
rabija: ruska ali romunska?

Romunske stranke so se izrekle so-
glasno za to, da je Besarabija romunska
in da ni nikogar v Romuniji, ki bi pri-
volil v odstop te pokrajine. Ruska za-
hteva je neupravičena. Besarabija je
obrobna pokrajina, ki si jo je Rusija
prisvojila iz imperijalističnih motivov.
Kako more sovjetska Rusija zagovarja-
ti imperijalizem stare carske Rusije?

In glej: na ruski strani se je pojavi-
lo nekaj nenavadnega. Še izza prvih dni
velike revolucije se nahajajo Rusi v
najostrejših političnih bojih. Ni bilo do-
volj, da so se pobijali z normalnimi po-
litičnimi sredstvi. Posegli so po orožju.

Skupščina bo sklicana za petek.

V soboto verifikacija Radičevskih mandatov. — Nato odgoditev ali razpuš t s
kraljevskim ukazom. — Opozicija ne dobi vlade v roke.

BEOGRAD, 8. aprila. Danes dopoldne
je prišel v vladno predsedstvo skupščin-
ski predsednik Jovanović k min. pred-
sedniku Pašiću, s katerim je konferiral
do popoldne. Konferenca je v zvezi z več-
rajsnjim sklepom vlade v vprašanju
verifikacije Radičevskih mandatov in
morebitne odgoditve skupščine. Sklen-
jeno je, da se skliče skupščina za 11. tm.
Seja bo imela samo formalni značaj in
se bo v njej določil samo dnevni red za
naslednjo sejo, ki bo v soboto 12. tm.
V sobotni seji se bo izvršila verifika-
cija Radičevskih mandatov. Ker bo pri
predlogu o odgoditvi narodne skupščine

vsled verifikacije Radičevskih mandatov
ojačena opozicija imela večino in se bo
izrekla zoper odgoditev, se sobotna seja
pričakuje z največjo napetostjo. Zdi se,
da bo vlada imela edini izhod, da doseže
odgoditev skupščine oziroma njeno zo-
petno sklicanje na podlagi čl. 52 ustave
s kraljevskim ukazom. Isti člen daje
kroni pravico, skupščino razpustiti in
določiti nove volitve v predpisanem tri-
mesečnem roku. Katere pravice se bo
poslužila krona, še ni gotovo. Zdi se pa,
da je izključena možnost, da bi opozi-
cija z ozirom na dogodke zadnjih dni
pred volitvami prišla na vlado.

Hrvati se pripravljajo na nove volitve.

Dr. Lorković pri Radiću v svrhu federacije Hrv. zajednice s HRSS in v svrhu
skupnega nastopa pri volitvah.

ZAGREB, 8. aprila. (Izv.) Z večeraj-
šnjim brzovlakom je odpotoval na Du-
naj predsednik Hrvatske Zajednice, dr.
Lorković, da stopi v stik s predsednikom
HRSS Radićem v svrhu pogajanj v smi-
slu sklepov glavnega odbora Zajednice
glede federacije Zajednice s HRSS. —
»Novosti« doznava iz krogov zajedni-
čarjev, da je skoraj sigurno, da bo v

kratkem prišlo do definitivnega sporazu-
ma med obema strankama. Protokol o
sporazumu bo po povratku dr. Lorkovi-
ća predložen glavnemu odboru Zajedni-
ce v odobritev. V sporazumu se predvi-
deva tudi skupna kandidatna lista ter
splošni skupni in složen nastop pri pri-
hodnjih volitvah.

Radičevci norijo naprej.

Bedasta izjava njih voditeljev.

BEOGRAD, 8. aprila. Radičeva stran-
ka se na vso moč trudi, da zbrisi žalostni
utis, ki so ga napravile dunajske iz-
jave njenega voditelja. Vendar v poli-
tičnih krogih Radičevcem ne zaupajo.
Prvič zato, ker se Radičevci v vprašanju
ustave in države zelo rezervirani, dru-
gič pa, ker tudi sami s svojimi izjavami
delajo slab utis. Posl. Kovačević (Radi-
čevci) je n. pr. v nekem govoru izjavil,
da hoče Hrvatska imeti najmanj ohe
pravice, ki jih je vživela v Avstriji. —
Zelo slabo upliva dalje, da so se krog
Radičevskih poslancev v Beogradu za-
čeli zbirati razni komunistični in re-
publikanski elementi. Vsestransko se
koncentrirajo tudi izjave Radičevskega
poslanca Čaldarevića na republikan-
skem zborovanju in večerajšnja demon-

stracija pri banketu v hotelu »Slavija«,
kjer so Radičevci lojalni govor posl.
Spaha sprejeli z ostentativno hladnost-
jo. Nič manj pozornosti ne vzbuja go-
vor Radičevca posl. Kovačevića, ki je v
svojem govoru izrazil zadovoljstvo nad
tem, da je Pribičević izstopil iz demo-
kratske stranke (kar seveda niti res ni
Op. ur.) in se je povzpelo celo do trdit-
ve: »Kdor hoče vladati s silo, je norec,
ker so bili zrušeni tudi Habsburgovci,
Hohenzollernci in Romanovi, ki so vla-
dali s silo«. Slab utis tega govora je za-
man poskušal zabrisati g. Spaho, ko je
izjavil: »Mi hočemo, da pod modro di-
nastijo Karagiorgjevičev in pod modro
vlado kralja Aleksandra pride do ve-
ljave zakon in pravica.«

vislicah, ječač, prekosili so v teroriz-
mu in v kaznovanju političnih »zloči-
nov« najhujše carske absolutiste. Poto-
ki človeške krvi so tekli zavoljo ruske
politike. Tudi v emigraciji so ostali ta-
ki kot so bili: že danes se ruski emi-
grantje iz političnih razlogov grizejo
med sabo, sovražijo, celo ubijajo. Drug
smatra drugega za izdajalca. Niti en-
krat v teh letih niso protiboljševiki pri-
znali sovjetski vladji, da je ruska vlada.
Po pravici ali po krivici, to pustimo ob
strani.

In ko je na Dunaju prišlo v razpravo
vprašanje ruske zemlje, vprašanje Be-
sarabije, se je zjasnilo vsem Rusom v
domovini in na tujem; v svetlem trenu-
ku domovinske ljubezni je vsa Rusija
postala eno. Ruski tisk brez razlike
strank je odobril postopanje sovjetske
vlade. Od najskrajnejših monarchietič-
nih listov do socialističnih so vsi eno-
dušno protestirali zoper romunsko a-
neksijo Besarabije in pohvalili stalščee
predsednika boljševiške delegacije Kre-
stinskega. Lepo je napisal o tem be-

ski ruski list »Dni«: »Najsi je ta svetel
trenutek zgolj goljufivi plamenček, ki
vznikne iz močvirja in blata. Pod ku-
pom razvalin, pod svinčenim pokrovom
mrznje, pod težkim kopitom nesmiselne-
ga nasilja se lekri in zažiga v jasn oči-
ščujoč plamen, ki se bo razvil v silni o-
genj — ljubezen do domovine.« Z drugi-
mi besedami: ruska nacionalna zavest
je neuničljiva. In po vseh izkušnjah v
krvi in ognju, v grobu in trobnobi bo
vstala kakor ptič Fenix — neumrjoča
Rusija.

Kočljiv je besarabski problem. Ru-
sija ga neče pozabiti, Romunija ne po-
pusti. Tako postaja problem tudi slo-
vanska zadeva. Politika slovanskih dr-
žav bo morala prejalisej voliti med
ruskim in romunskim stališčem. Danes
je Romunija zaveznica Českoslovaške in
Jugoslavije. V bodočnosti bo to zavez-
ništvo jako težko, če ne pride do kom-
promisa v besarabskem vprašanju,
vprašanju, ki je eno izmed številnih
kompliciranih nacionalnih vprašanj Ev-

Ogromna fašistovska večina v novem italijanskem parlamentu.

Jugoslovenci dobili dva mandata.

RIM, 8. aprila. (Izvirno). Po končno-
veljavnih rezultatih iz 11 volilnih okro-
žij je bilo izvoljenih: 231 kandidatov
nacionalne liste (fašisti) 13 narodno-
manjšinske liste, 25 popolarcev, 19 soci-
jalnih demokratov, 16 maksimalistov,
12 komunistov, 1 fašistovski disident, 2
zastopnika narodnih manjšin, 6 republi-
kancev, 2 sardistarca, 8 konstitucional-
nih opozicijonalcev, 6 liberalcev in 2
nezavisna.

RIM, 8. aprila. (Stefani). Končnove-
javni izid v volilnem okrožju Umbrije
je sledeč: Oddanih je bilo 382.727 glasov.
Na fašiste odpade 92.974, to je 73%. Mi-
noriteta ima 10 mandatov in sicer odpa-
dejo 3 na manjšinsko listo, 2 na popolar-
ce, 1 na republikance, 1 na komuniste, 2
na maksimalistične socialiste in 1 na
socialne demokrate. Volilno okrožje
Sardinija: Oddanih glasov 136.456. Na
fašiste odpade 84.577, to je 61%. Minori-
teta ima 4 mandate: Sardistari 2, kon-
stitucionalna opozicija 1, popolarci 1.
Volilno okrožje Marken: oddanih glasov
202.131. Fašistovska lista ima 128.783 gla-
sov t. j. 68%. Minoriteta je dobila 5
mandatov in sicer popolarci, republi-
kanci socialisti, socialni demokrati in
komunisti po en mandat. Volilno okrožje
Abruzzi: Oddanih glasov 270.540. Fa-
šisti 233.046, to je 86,4% 7 mandatov
manjšine: Nacionalna manjšinska lista
5, socialni demokrati 1, konstitucionalna
opozicija 1. Volilno okrožje Julijska Be-
nečija: Oddanih glasov 269.175. Fašisti
imajo 56%. Manjšinskih mandatov je 8.
Nacionalne manjšine 2, komu-
nisti 2, popolarci 2, socialni demo-
krati 1, republikanci 1. Volilno okrožje
Ligurnija: oddanih glasov 349.944. Fašis-
ti 123.351 t. j. 52%. 6 mandatov manjši-
ne: Socialni demokrati 2, popolarci 2
liberalci 1, komunisti 1.

POTOVANJE KRALJEVSKE DVOJICE V DALMACIJO.

BEOGRAD, 8. aprila. Kraljevska
dvojica nastopi v kratkem potovanje v
Dalmacijo, za katero potovanje se vrše
obsežne priprave.

SAVA IN DONAVA SE VEDNO NARAŠČATA.

BEOGRAD, 8. aprila. Sava in Dona-
va še vedno rasteja, tako da je tudi ze-
vodovod ogrožen. Železniški promet je
deloma prekinjen. Za jutri zjutraj pri-
čakujejo najvišje stanje vode.

PRED POGAJANJI Z MADŽARSKO

BEOGRAD, 8. aprila. Pomočnika mi-
nistra za zunanje zadeve je danes ob-
iskal madžarski poslanik Hory in je
razgovarjal z njim o predstojecih poga-
janjih in o raznih vseh vprašanjih
med Madžarsko in Jugoslavijo.

Borzā.

CRUIH, 8. aprila. (Izv.) Predborza
Pariz 33.30, Beograd 7.10, London 24.78,
Praga 17, Milan 25.37, Newyork 572.25,
Dunaj 0.0081.

ZAGREB, 8. aprila. Pariz 466.50—471.50,
Švica 14.13—14.23, London 350.50—353.50,
Dunaj 0.1137—0.1157, Praga 240.50—243.50,
Milan 357.10—360.10, Newyork 80.25—81.25

BEOGRAD, 8. aprila. Devize: Pariz
471—472, Švica 1415—1417, London 350—
350.30, Dunaj 0.1146—0.1148, Praga 242—
242.25, Milan 353—359, Newyork 80.57—
80.65, Bukarešta 42—42.50, Sofija 59—60.

Politične vesti.

* **Ne vzbujajte žalostnih spomino, g. dr. Korošec!** Ni še pozabljena Zaloška cesta v Ljubljani, g. dr. Korošec, kjer ste kot železniški minister pustili streljati na delavce. Zato Vam prav nič ne pristojta, da Vaš organ »Straža« popolnoma meosnovano natolcuje g. Pribičevića, češ da »bo podpisoval tudi naredbe, da se strelja v mesec. Stari pregovor, da naj ne hodi na solnce, kdor ima maslo na glavi, je še vedno v veljavi.

* **Radičevci na shodih Davidovičeve skupine.** V nedeljo 6. tm. je imela Davidovičeva skupina v Beogradu in ponekod v Bosni shode. Na nekaterih so pristostvovali tudi Radičevci, ki so povsod trdili, da niso protidržavni. Eden izmed njih je celo dejal, da se Radičevce samo sumniči kot republikance, v resnici pa niso nikdar skušali rušiti dinastije. Nas bo le veselilo, če pridejo Radičevci k pameti.

* **Se ni odločitve.** V svoji seji 7. tm. zvečer se min. svet še ni odločil, ali bo se še sklicala narodna skupščina pred Veliko nočjo ali pa bo odgodena. Vedno bolj pa se utrjuje v vladnih krogih prepričanje, da je treba razpisati nove volitve.

* **Občinske volitve na Koroškem** so se vršile v nedeljo 6. tm. Potek je bil miren. Nemške stranke so v večini občini postavile enotne liste. Na njih račun so ponekod pridobili narodni socialisti (Hitlerjevci). Soc. demokrati so ponekod po mestih napredovali, po deželi nazadovali. Slovenci so v mnogih krajih pridobili. Iz slovenskih občin še ni podrobnih rezultatov.

* **Podrobni izidi volitev v Italiji** tudi še danes niso znani. Toliko pa je gotovo, da je udeležba pri volitvah znašala povprečno 60 odst., in da so od teh 60 odstotkov dobili fašisti 70 odstot. glasov in bodo imeli torej v novem parlamentu ogromno večino. V Julijski Krajini je vsled fašistovskih nasilij, o katerih smo poročali že včeraj, bila udeležba tudi bolj slaba, tako da je računati z izvolitvijo samo dveh poslancev. Začelo je, da v beneški Sloveniji ni bil oddan noben glas za jugoslovensko listo. Značilno je končno, da so slovenski klerikaleci v zadnjih dneh zanesli zmedo med slovenske volilce s tem, da so pod krinko nevarnosti za vero priporočali volilcem, naj glasujejo samo za »krščansko-socialne« kandidature na slovenski listi.

* **Fašistovski teror pri zadnjih volitvah.** Kakor smo že poročali, so se volitve v Italiji — minulo nedeljo — vršile v znamenju najhujšega fašistovskega terorja. V slovenskih krajih, kjer zavednih Slovencev kljub vsemu teroriziranju niso mogli omajati, so nastopali z vsemi sredstvi, da ostrašijo narod. Tako so pretepli v zadnjih dneh razne slovenske kandidature, da bi jim s tem vzeli ugled pri ljudstvu, slovenske agitatorje pa v odločilnem trenutku zapirali. Ljudem, o katerih so vedeli, da ne bodo glasovali za fašiste, so sploh zaobrati in prepredili dohod na volišče. Ni se čuditi, če je ob takih razmerah število slovenskih glasov padlo. Kljub temu pa so fašisti razočarani, ker so pričakovali večjo zmago. Pa tudi v notranjosti Italije so razvijali fašisti najhujši teror. V Napulju so napadli poštni vlak ter uničili vse nasprotno časopisje. V Piemontu so napadli klerikalnega kandidata in ga do nezveste pretepli. V Brussoli so vdrli v stanovanje socialističnega kandidata ter mu premetali in uničili vse pohištvo. Seveda pa je g. Mussolini izdal oblastem strog nalog, da morajo paziti na »mir in red« — za fašiste!

* **Dva važna zakona na Češkoslovaškem.** Praška vlada je pravkar predložila parlamentu osnutek dveh željno pričakovanih zakonov, ki sta oba važnega političnega pomena. Prvi je zakon o inkompabiliteti. Določa, da poslanci ne smejo biti niti redni niti častni člani korporacije, ki se bavi z zaslužkom. V spornih slučajih bo odločeval poseben odbor za inkompabiliteto, ki je sestavljen iz 12 članov parlamenta in 6 članov senata. — Drugi osnutek se tiče revizije zakona o tisku. Tiskovne prestopke in delikte bodo poslej sodila redna sodišča; kompetenca porot je ukinjena. Prestopke tiskovnega zakona bodo sodili 3

redni sodniki, zločine pa 5 sodnikov, med njimi dva ljudska sodnika. Ljudski sodniki morajo biti najmanj 45 let stari; njih funkcija je častna in brezplačna. Vsaka stranka (toženeec ali tožitelj) si izbere po enega. Zanimiva je tudi nova odredba glede odgovornosti odgovornega urednika. Če razžaljeni toži odgovornega urednika, povabi sodišče najprej urednika, da izda piščevno ime in bivališče. V tem slučaju ne odgovarja za storjeno dejanje odgovorni urednik, temveč pisec. Ako pa ne izda imena, tedaj odgovarja tako, kakor da bi bil sam pisal. Predsednik sodišča določi najprej 8-dnevni rok za poravnavo; če se stranki ne poravnata, pa ima obtoženec še 14 dni časa, da nastopi dokaz resnice. Po potrebi se ta rok tudi podaljša. Javnost je v splošnem oba zakona simpatično sprejela. Prvi zakon je posledica spiritusove afere in drugih korupcijskih afer, drugi pa je zorel že dalj časa in so ga časniški boji zadnjih mesecev samo pospešili.

* **Macdonaldov poraz v parlamentu.** V seji 7. tm. je angleški parlament z 221 proti 212 glasovom odklonil vladni predlog glede zaščite najemnikov. Macdonald je izjavil, da zaradi tega še ne namerava podati demisije.

Dnevna kronika.

— **Naredba o prijavljenju izgubljenih obveznic predvojnih državnih avstro-ogrskih posojil.** Vsled razpisa ministrstva za notranje zadeve z dne 13. februarja 1924 se opozarjajo lastniki zgoraj omenjenih obveznic na uredbo ministrstva financ z dne 29. januarja 1924, št. 60, natisnjeno v Uradnem listu št. 13 z dne 19. februarja 1924.

— **Jubilej odličnega slovenskega rodoljuba.** Danes dne 8. tm. slavi bivši dolgoletni župan v Zalcu g. Josip Švica svojo 70-letnico. Njegovo ime je zaslovelo daleč preko mej Savinske doline, ker je bil vedno kremenit narodnjak, neupogljiv značaj, mož dela in vztrajnosti. Zalskim županom je bil izvoljen g. Josip Švica leta 1894, ter je vodil to funkcijo do l. 1916. Na vseh poljih javnega dela si je pridobil za žalski okraj nevenljivih zaslug. Mi se priključujemo danes njegovim številnim častilcem ter mu želimo, da bi še mnoga leta užival sadove svojega delovanja!

— **Za naše slepe.** Prejeli smo in objavljamo: Učiteljski zbor drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani daruje »Podpornemu društvu slepih« 300 D mesto venca na krsto pok. g. vladnega svetnika Ivana Subica, višjega šolskega nadzornika trgovskih šol. Srčna hvala! Istočasno se zahvaljujemo za prejetih 500 D, katere nam je povodom istega dogodka nakazal mestni magistrat ljubljanski. — Podporno društvo slepih v Ljubljani.

— **Sporazum o Reki ter prijateljsko pogodbo,** sklenjeno med Jugoslavijo in Italijo, objavlja »Uradni list« št. 29 z dne 5. aprila tl.

— **Izprememba v državni službi.** V železniško-policijski službi so imenovani: Pr. Živkovič, doslej v Dravogradu, za komisarja železniške komisije v Nišu; Svetislav Radanović, doslej v Sarajevu, za komisarja železniške in obmejne policije v Dravogradu; Vičke Gerica, doslej na Rakeku, za pomočnika komisarja železniške obmejne policije v Dravogradu; Karl Saša, doslej v Mariboru, za pomočnika komisarju železniške policije na Rakeku.

— **Izkopali mrliča in ga oropali.** Neverjeten slučaj posurovelosti se je pripetil pred par dnevi na šmihelskem pokopališču pri Novem mestu. Neznamni storilec so izkopal pred nekaj tedni pokopano truplo posestnika Josipa Košička, o katerem se je raznesel glas, da je vsel s seboj v grob mnogo zlatnine in za 2 milijona denarja. Da je to bila le prazna govornica, o tem ni dvoma. Razočarani roparji so truplo zato položili na razkopan grob in ga le za par prostov visoko pokrili z zemljo. Še le, ko se je začel širiti iz groba smrad, so bili ljudje opozorjeni na zločin. Medtem pa je seveda bila že vsaka sled za storilca zbrisana in oblasti bodo imele težko nalogo, jih izslediti in izročiti roki pravice. Ljudstvo je radi zverskega dejanja zelo razburjeno.

— **Velike poplave v Vojvodini in Srbiji.** Iz južnih krajev prihajajo vznemirjajoče vesti o preteči katastrofi vsled poplave. Vsled neprestanega deževja so reke zelo narasle in ogrožajo cele pokrajine. Več vasi ob rekah je že težko prizadetih. Tudi beograjska okolica je vsa pod vodo. Donava narasča od ure do ure. Velike pokrajine v Sremu in Banatu so poplavljenе. Škoda je ogromna.

— **Nov slučaj spalne bolezni v Mostaru.** Spalna bolezen se v zadnjem času sumljivo pojavlja v raznih delih naše države. Sedaj zopet javljajo o novem slučaju v Mostaru, kjer spi nek 5-letni deček že 17 dni, ne da bi se bil enkrat prebudil. Hranijo ga na umetni način.

— **Propadanje železniške delavnice v Sarajevu.** Sarajevski listi poročajo, da je tamošnja železniška delavnica, ki se prištevata med največje v državi, v najslabšem stanju. Pri vsej mizeriji naših železnic radikalna vlada temu vprašanju ni posvečala nikake pažnje. Po vseh okoliških progah stoji na stotine pokvarjenih železniških vozov, ki bi se bili dali v delavnici z lahkoto popraviti, a mesto tega naravnost trohne in razpadajo. Delavnica je urejena za 2000 delavcev, zaposlenih pa jih je k večjemu do 1000. Povsod vlada brezposelnost, država pa naročuje vozove za drag denar v inozemstvu. Listi pozivajo novega prometnega ministra, naj v tem pogledu napravi red in vzpostavi delavnico v normalno stanje.

— **Protialkoholna razstava v Zagrebu.** Minulo nedeljo je bila otvorjena v Zagrebu (umetniški paviljon) protialkoholna razstava, prirejena od tamošnjega društva za pobijanje alkoholizma. Otvoritve so se udeležili številni zastopniki oblasti in delegatje antialkoholnih društev iz raznih pokrajin naše države. Razstava je urejena po državi in nazorno prikazuje stanje protialkoholnega gibanja na svetu. Dasi je to gibanje pri nas v zadnjih letih zavzelo razveseljiv razmah, vendar smo v primeri z drugimi državami še v tem pogledu na zelo nizki stopnji.

— **Jugoslovenske našelbine v južni Ameriki.** Zlatko Kačić poroča iz Buenos Airesa splitski »Novi Dobi«, da znaša po zanesljivih podatkih število Jugoslovanov v južni Ameriki okroglo 55 tisoč. Od teh je največ v Argentini (30 tisoč). Ti se pečajo večinoma s poljedelstvom in živinorejo. V republiki Chile znaša število naših rojakov okrog 10 tisoč, v ostalih državah jih je nad 15 tisoč.

Koroške vesti.

Guštanj. (Občni zbor požarne bramb.) Kakor je bila pustna nedelja požarne brambe izraz nemškega duha v društvu, tako je pokazal 46. redni občni zbor dne 30. marca, da zavednemu Slovincu članu nitj navadnega mesta namestnika v odboru ne privoščijo. Hočejo biti sami med seboj! — Načelnik Juri Schaffer je občni zbor otvoril in vodil, kakor je vedel in znal. Po kratkem pozdravu je podal poročilo blagajnik Lovrene Krivograd. Dohodkov je bilo 35.586,93 K, izdatkov 18.004 K, preostanek l. 1922 6464,04 K. Čistega je 24.047,34 K, od katerega zneska je naloženih 22.493,92 K v posojilnici. Požarna bramba šteje 91 rednih in 31 podpornih članov, skupno 122 članov. Skupnih vaj je bilo 5, kletarskih pa 22. — K poročilu se je oglasil pregledovalec računov g. Anton Konečnik in ugotovil, da se vodi blagajniška knjiga še vedno v nemškem jeziku. Ta ugotovitev je povzročila pri »nemški mizi« veliko razburjenje. Andrej Potočnik je prav divje zaklical: »Die Feuerwehr ist freiwillig, niemand kann uns das vorschreiben!« Drugi pa so sekundirali. Nato je blagajnik izjavil, da bo v bodoče vodil blagajniško knjigo v slovenskem jeziku in dinarski veljavi. — Tajniškega poročila ni bilo. Sledile so volitve. Tajniški namestnik Jožef Dolinšek je prečital nova pravila in podal nekatera pojasnila. Načelnik je pozval navzoče, da si naj izberejo družega načelnika, ker že on dosti dolgo — 23 let — vodi požarno brambo. Takoj se oglasi Leopold Rožank v prav »gor-

ski nemščini« in predlaga kot star »feurwerker« volitev starega odbora. Ker so se tudi še drugi pri isti mizi izrekli za svojega starega načelnika, je bil izvoljen stari odbor. Kot dodatek je še bil izvoljen poveljnikov namestnik Fran Kave, dočim je propadel zavedni Slovenec Anton Konečnik, ker načelnik pri dviganju rok prvič ni ugotovil, kje je večina. Tako so navzoči člani jasno pokazali, da Slovincu ne privoščijo niti — namestniškega mesta! Dokazali so pa tudi, da društvo ni nepolitično, ampak da se društvo smatra kot nemško. Pri slučajnostih se je oglasil kot prvi Ivan Verško, ki je pral požarno brambo pred očitki v časopisu in trdil, da ni politično. To trditve je ravno »nemška« miza, pri kateri je sedel tudi on, pozneje sama ovrгла. Član Anton Konečnik je zahteval, da se prečitajo vsi odborniki, ker marsikateri član ne ve, kdo so odborniki. Prav klaverno je izgledalo, kako so iskali in letali, preden so našli cel odbor! Med čitanjem odbornikov je zaklical Andrej Potočnik nadučitelju Močniku, ki je hotel upogledati v pravila: »ausešmajsen«. Besedo je še pozneje parkrat ponovil. G. Konečniku, ki ga je opozoril, da ima vsak član pravico priti na občni zbor, je zabrusil »Halts Maul« in zopet ponovil »ausešmajsen«. Obžalovanja vredno je, da se mi našel član načelstva, ki bi branil slov. člane pred takimi nesramnimi napadi. Preostajalo ni družega, nego da se odstranijo. Ko so se duhovi malo pomirili, je ponovil zahtevo g. Konečnika Ivan Verško pri »nemški« mizi. Nato je bil po dolgem čakanju vendarle prečitan cel odbor kakor sledi: Juri Schaffer (nač.), Schmautzer (poveljnik), Fran Kave (pov. nam.), Lor. Krivograd blagajnik, Ferd. Lečnik nam., Aleš Skutnič tajnik, Jožef Dolinšek nam.; za lestve: Kutšcher Flor. in Vidrih Jožef, za l. brizgalno: Messner Jakob in Teošč Ivan, za 2. brizgalno: Legner Ivan, za cevi Hartman Jožef in Millonig Ivan, za nadz. Kraiger Filip in Sikora Jožef, odbornika Lösch Maks in Sikora Jožef, zastavonoša Ivan Verško. Končno je bil zaključen občni zbor. Opozarjamo oblast na ta občni zbor, ki kaže naše socialisti feierberkarje v pravi nemški luči. Pet let po ustanovitvi naše lastne države se upajo slov. članom zabrusiti tako žaljive besede! Tako društvo pa se smatra — kot nepolitično! Pevci iz Maribora in »Halts Maul« so nam odprli oči!

Prevalje. Čitalnica v Prevaljah se je začetkom tega meseca preselila v nove prostore v restavracijo Rozman. Soba za časopisje je prav srečno izbrana takoj poleg posebne restavracijske sobe. Gostje bodo imeli čitalnico zelo priročno, vendar ne priporočamo razvade, da bi časnike vlačili v gostilniške prostore, kamor ne spadajo, kakor bralna soba ni namenjena za pive, ampak morata biti oba prostora ločena. — Na občnem zboru so se tudi čule pritožbe, da gotovi ljudje časopise odnašajo; posamezne osebe celo liste kar na pošti poberejo ali skozi gostilno iz čitalnice pod pazduho vlačijo domov. Take razvade si prepovemo enkrat za vselej in homo, ako ne zaleže ta opomin, drugokrat prišli z imeni na dan; med njimi so osebe, od katerih bi ne pričakovali takega nereda. Člane pozivljamo, da vsakega odnašalca zavrnejo ne glede na zamero na desno ali levo; odborniki ne moremo vedno stati na straži, listi pa tudi niso le za gotove ljudi, a drugi naj bi čitali tri do štiri dni stare novice.

Celjske vesti.

Smrtna kosa. Umrla sta v Celju po dolgi in mučni bolezni gospa Terezija Žolgar, v 64. letu starosti, in g. Karl Krajnc, stražar v p., zaveden narodnjak.

25-letnica obstoja je obhajala dne 4. tm. znana narodna trgovina z zlatnico R. Salmič v Celju. Požar je izbruhnil v noči od nedelje na ponedeljek na Ostrožnem. Okrog polnoči se je iz doslej še nepojasnjenih vzrokov vnel hlev posestnika Oblišerja. Popolnoma je zgorela tudi sedlarska delavnica, ki se je nahajala v istem splotju.

JDS.

Nedeljski shod JDS v št. Jurju ob ž. je bil prav dobro obiskan. Predsednikom je bil izvoljen predsednik kraj. or. g. Kovačič, kateri je ob 9. uri otvoril s pozdravnim govorom zborovanje. Naš poročevalec je orisal usodepolno cepljenje naprednih strank ter podal sliko o današnjem političnem položaju. K besedi se je oglasil tudi g. Drogenik, ki je med splošnim odobravanjem tudi naglašal potrebo »poštenega napredne fronte. Kot tretji je nastopil s frazami in demagogijo g. Dobenšek, ki je po zabavljanju nad Pribičevičevim uskoštvo prebral končno neko resolucijo ter zahteval, da jo naš predsednik na glasovanje. Ker slednji tega ni storil, je pozval zborovalce sam, naj glasujejo. Vdignile so se tri roke in g. Dabenšek je že zakričal: »soglasno sprejeto«. Predsednik g. Kovačič je konstatiral, da resolucije ni dal na glasovanje in da so glasovali le trije za njo. Nadaljni govornik g. Uranč je povdarjal potrebo po skupnem naprednem nastopu pri prihodnjih volitvah. Ob dobrem razpoloženju je ob pol 11. uri zaključil predsednik g. Kovačič zborovanje.

Ustanovitev Zveze jugosl. pevskih društev.

Mariborska »Drava« v Ljubljani.

Maribor, 7. aprila.

V nedeljo, dne 6. tm, se je v prostorih Ljubljanske »Glasbene Matice ustanovil »Savez jugoslov. pevskih društev« s sedežem v Zagrebu. Prvi poskusi za ustanovitev tega prepotrebnega društva so se radi ugovora in abstinence Hrvatov brezuspešno vršili že v Beogradu in v Zagrebu, končno pa se ga je vendar posrečilo ustanoviti v Ljubljani. Pristopilo mu je tudi nekaj hrv. društev, kakor »Lisinski«, »Jeka iz Šušaka«, »Mladost« itd. Iz Maribora sta v odberu gg. Arnuš in Premrou. Popoldne se je vršil v veliki dvorani »Uniona« tekmovalni koncert 14 pevskih zborov. Iz Stajerske sta se tekme radi visokih vozniških stroškov udeležila samo Pev. društvo »Zvon« iz Trbovelj in pevsko društvo »Drava« iz Maribora. Večina zborov je bolj majhnega obsega n. pr. Zalag 19, ljublj. železničarji 28, Lipa v Litiji 28, Trnovo 26, »Lira« Kannik 20, Ljublj. Zvon 47 pevcev. Največje zbere imata Gl. Matica v Ljubljani (89) in Slavec (88 članov). Naša »Drava« je nastopila z največjim moškim zborom, s 36 člani.

Pelo se je splošno prav dobro in opazovati se je moglo veliko marljivost in požrtvovalnost posameznih zborov in njihovih voditeljev. Nas je najbolj zanimal nastop marib. »Drave«. Popolnoma neprisljano ji lahko napišem tukaj, da so njeni pevci nastopili zelo disciplinirano, mirno in zavestno in tudi odšli so v vzornem redu. Njih glasovi so se neprisljano spajali v harmonično enoto, nič kričavih posameznikov, čisti tenorji in čedni basji, z eno besedo lep zbor. G. Premru je imel tudi pri izbiri pesmi srečno roko. Pelj so Devov »Tih veter od morja« in Adamičev »Kregala se vdova in devojka«. Po moji sodbi je najbolje pela Gl. Matica v Ljubljani, ki je pela tudi najtežje komade, od nas poslušalcev pa je bila najbolj akklamirana mariborska »Drava«. Nas veseli lep uspeh gg. pevcev »Drave«, le tako naprej. Solopartije so bile v rokah gospe Plevnikove in ge. dr. Bergočeve, pastirja pa je z znano dovršenostjo popeval g. A. Živko.

Obiave.

§ Občni zbor Protituberkulozne lige se vrši v petek, dne 11. aprila ob 8. uri zvečer v mali kazinski dvorani v Mariboru. Dnevni red: 1. poročilo podpredsednika, 2. o delovanju ambulatorija, 3. tajnika, 4. blagajnika, 5. preglednikov, 6. izprememba § 8 društvenih pravil, 7. volitev novega odbora, 8. predavanje g. doc. dr. Matka, oskrbnika pljučneobolnih s posebnim ozirom na zdravljenje s tuberkulinom. Protituberkulozna liga vabi vse ustanovne člane, redne člane, podpornike in vse svoje prijatelje k obilni udeležbi obč. zbora.

Mariborske vesti.

Maribor, 8. aprila 1924.

m Ljudska univerza. Sinočnje predavanje akad. slikarja g. Fr. Stiplovskega o moderni umetnosti je bilo izredno dobro obiskano. Predavatelj je uvodoma označil razmerje med umetnikom in naravo, nato pa je podal obsežnejši, tuintam do podrobnosti prehajajoči uvod v razumevanje sodobnih umetnostnih struj: naturalizma, realizma, romantičnega in impresijonizma. Pri vsaki struji se je pomudil toliko, da je seznanil slušatelje z njenimi karakterističnimi posebnostmi v ideji in tehniki. S slikami nekaterih predstavitev posameznih struj je predavatelj nazorno izpolnil svoja prejšnja izvajanja, tako da je bilo predavanje prav pestro in zanimivo. Naravno je, da je predavatelj posvetil največjo pozornost impresijonizmu, od katerega je razvoj krenil k modernim strujam. Tako so slušatelji pripravljani na prihodnje predavanje, ki bo dne 14. tm. Šele v tem predavanju bo g. Stiplovskega obdelal tisto snov, ki jo obeta sam naslov predavanja, namreč moderne umetnostne smeri, kakor jih bomo spoznali na bližajoči se mariborski razstavi ljubljanskega »Kluba mladih«. Prihodnje predavanje obeta biti takisto zanimivo ali še zanimivejše nego je bilo sinočnje. Predavateljeva razlaga je poljudna in dokaj pregledna. Številno občinstvo ga je ob koncu 14-urnega predavanja nagradilo z aplavzom. Tudi skioptičen aparat je funkcioniral brez motenj in so bile reprodukcije dovolj svetle in jasne.

m »Radio-klub« v Mariboru. Na včerajšnji številki objavljen članek »Radio« in tozadevni poziv se je prijavilo že danes dopoldne 10 interesentov, kar je najboljši znak, da vlada v našem mestu za ustanovitev »Radio-kluba« veliko zanimanje. Prepričani smo, da bo ideja, ki jo je sprožil člankar, našla obilen odziv in da Maribor ne bo zaostajal za drugimi manjšimi mesti, ki so nas že prekosila in imajo že davno v okrilju klubov urejene sprejemne postaje. Pozivamo za to vse, ki se za stvar zanimajo, da čim prej prijavijo svoj naslov na uredništvo »Tabora«.

m Odkup daril potom Trgovskega gremija v Mariboru. Gremij je sklenil na svojem letošnjem občnem zboru odkup posameznih trgovcev za darila, katera pobirajo razna društva po trgovinah, na ta način, da se odda vsota, katera določijo trgovci vsakoletno za tozadevna darila, trgovskega gremija, ki ima darila potem potom širšega odbora od časa do časa razdeljevati društvom na podlagi pismenih prošenj. Pri oddaji odkupnine dobe trgovci od gremija plačat, ki jim bo služil kot dokaz, da se bodo vedela društva po tem ravnanju. Trgovski gremij pozivlje vsled tega sklepa vse mariborske trgovce, ki se nameravajo odkupiti, da oddajo vsote za leto 1924 do konca tega meseca gremiju, na kar se bo v časopisih vsa društva opozorilo, v katerih trgovinah se v bodoče nima več pobirati daril, oziroma kako se imajo društva ravnati, da jih dobe.

m Opozorilo glede prestopanja železni. proge. Ker se je zadnje dni zvečal promet, opozarja železnica, da bo vsakdo kaznovan, kdor bo hodil čez progo na tkz. trikotu, kadar so zatvornice zaprte.

m Tatvina denarja v trgovini. Mizar-ski pomočnik J. S. je prijavil, da je nek neznanec ukradel njegovi materi v manufakturni trgovini na Glavnem trgu 10 bankovcev po 10 Din. Denar je imela v usnjati ročni torbici. Ker je bilo v trgovini okrog 30 ljudi, krivca dosedaj še niso ugotovili.

m Tuji v Mariboru. V noči od 7. na 8. tm, je prenočevalo v Mariboru 72 tujevc in sicer: hotel »Meran« 22, »Privatohotel« 6, hotel »Zamorica« 8, hotel »Črni orek« 11, gostilna »Halbwidle« 5, gostilna »Pri grozdu« 4, gostilna »Zlati konj« 3, gostilna »Holzknecht« 2, gostilna Lešnik 1.

m Dobava mesa. Glasom naredjenja Komandanta Dravske divizijske oblasti E. br. 5564 od 2. IV. 1924. god. se bode vršila ponovna direktna pogodba za dobavo mesa od dneva odobrenja pa do konca junija 1924 dne 9. aprila 1924 za garnizon Mariborski pri komandi Mari-

borskog vojnog okruga (Dravska kasarna soba št. 17). Dnevna potreba je približno 1000 kg. Ob 10. uri začne komisija sprejemati ponudbe. Točno ob 11. uri prične dražba odnosno zaključenje pogodbe. Po 11. uri se ne bode sprejelo nobenega licitanta. Pogoji (uslovi) so dnevno na upogled v uradnih urah v navedeni komandi.

m Tedenski izkaz o nalezljivih boleznih v mestnem okolišu mariborskem od 30. marca do 5. aprila. Skrlatica: ostali 3, ozdravljeni 3. Norice: novi 4, Erisypel ostali 2, ozdravljeni 1, ostane 1.

m Katera dobra obitelj bi dajala 2 revnima dijakoma, enemu trikrat na teden kosilo in drugemu dvakrat na teden večerjo? Ponudbe na upravo »Tabora«.

m 80%-ni invalid, že več mesecev radi sušice brez zaslužka, s petero malimi otroci, ki so skoro nagi in morajo brez hrane v šolo, prosi usmiljena srca za podporo. Naslov v našem uredništvu. Darila sprejema tudi uredništvo »Tabora«.

m »Mariborski delavec« I. in II. letnik kupi uredništvo »Tabora«. Ponudbe z navedbo cene na uredništvo.

m P. n. trafikante prosimo, da nam vrnejo neprodane številke »Tabora« najkasneje do 10. vsacega meseca. Uprava »Tabora«.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Torek, 8. aprila, »Divji lovec« ab. D.

Sreda, 9. aprila, Zaprt.

Četrtek, 10. aprila »Hanice« pot v nebesa, ab. C.

Petek, 11. aprila, Zaprt.

GOSTOVANJE GE. DEBIČKE.

Verdi — Traviata. Naša gledališka uprava nam je nudila spet prvovrsten umetniški užitek z nastopom ge. Debičke, članice državne opere na Dunaju, ki se je ravnokar vrnila od svojega uspešnega gostovanja v Ljubljani. Odlična umetnica je na odru elegantna prikazana in njen dovršeno izšolan glasovni material, ki je zmožen tudi najsubtilnejših nijans, je prišel zmagovito do veljave. Kot koloraturna pevka obvladuje igranje svoj tonski obseg v vseh legah in v zvezi s sigurno igro je dosegla najodličnejši umetniški višek. Posebno srečno se je z barvitostjo njenega glasu vezal mehki glasovni material gospoda Skrivaniča, ki je bil topot glasovno dobro razpoložen. Ko bi se bilo pelo v dnetu v istem jeziku, bi bil seveda celokupni ugodni utis še popolnejši. — V občutnem protislovju pa je bil v petju in v igri g. Govorov; v njegovem petju se je izražala velika nepopolnost. S tem seveda nočemo še peveca docela odkloniti, ker vemo, da je v takih slučajih stališče začetnika posebno otežkočeno. Ostale vloge, kakor tudi zbor in orkester so bili na prejšnji višini. Pri dirigentskem pultu nas je spet razveselil g. operni ravnatelj Mitrovič, naš neumorni artistični vodja. Bojimo se pa upravičeno, da bo njegovo naporeno delo zadrževalo njegovo ozdravljenje. Predstava je dosegla izreden uspeh in ga. Debička si je mahoma prisvojila simpatije publike, kar se je izražalo v dolgotrajnem in burnem odobravanju. Gledališče je bilo razprodano. H. D.

Puccini — Boheme. V petek je ga. Debička nastopila v tej lepi, na blaglasnosti bogati operi. Njen zvonki sopran, v zvezi z odlično, na druge soigralce uprav sugestivno učinkujočo igro, je tudi topot prišel do polne veljave. Ko bi bil še orkester glede tonske moči v boljšem ravnovesju s solisti in z zborom, bi lahko kvalificirali uprizoritev kot odlično. Pomankanje druge flaute in njeno delno nadomestitev z obojo, je pa bilo občutljivo. Kaj je s harfo? Ali se res lahko uporablja samo v »Grajski kleti«? Tretje dejanje, ki je glede muzikalne sestave neka posebnost in ki nima v operni literaturi tudi primere, je bilo na višku. Uplivala je osobito zadnja scena, umirajoča Mimi, ki je bila radi mojsterske igre ge. Debičke uprav prečesljiva. Tudi domači ansambl je bil na odlični višini. Puccinijeva glasba je predvsem v tem dejanju neka posebnost.

Uporabljajo se melodije, ki spominjajo uprav na gregorijanski koral; in tako glasbo je mogel ustvariti le velik italijanski mojster. V publiku se je izražalo mnogo prekipevaločega pritrdjevanja in predstavitelji so bili vedno iznova poklicani pred zastor. V tej operi smo imeli priliko, spoznavati go. Debičko kot dramatsko pevko, kakor v Traviati kot koloraturno pevko stare bel-cantošole. Obzrljemo le, da se gledališki upravi ni posrečilo pridobiti umetnico še za nadaljni nastop, kajti tudi ta bi gotovo zasigural razprodano gledališče. — H koncu še opazko! Odločno je grajati, da se v prisotnosti tako odličnega gosta, kakor je ga. Debička (in zadnjič g. Križaj), izročijo domačim članom darila. Takt zahteva v tem oziru tudi isto pozornost napram tujemu umetniku, osobito še, če tako prvovrstno absolvirca svoj nastop, kakor je bilo v teh primerih. Mislili smo v prvem slučaju, da je to po naključju, sedaj pa se nam dozdeva, da je to praksa, ki se je že lani pri neki priliki javljala. Torej v prihodnje: vsem — ali pa nobenemu! E. B.

Kultura in umetnost

x Nova ruska gledališča. V zadnjem času je Rusija dobila nekaj novih gledališč. Najzanimivejša sta nastopna dva poizkusa: Prvo gledališče se zove »Leningrajsko eksperimentarno državno gledališče« in pravkar gostuje v Moskvi. Njegov repertoar obsega za sedaj zgolj en komad: »Rusko narodno svatovanje«. Program izpolnjuje dva večera; predvajajo razne svatovske običaje na podlagi etnografskega materiala iz vseih ruskih gubernij. Ta ženskovarijska revija je dosegla že v Petrogradu velik uspeh i pri kritiki i pri publiku. Kritika povdarja, da se bodo na ta način stvarili temeljni rusko narodne drame. — Drugo gledališče je »Gledališče za otroci« in herojsko dramo. Otvorjeno je bilo v Moskvi dne 25. marca. Repertoar obsega tri glavne smeri: družabno dramo, herojsko dramo in burlesko. Gledališče predvaja zgolj take komade, ki so v idejnem skladu s sedanjimi trendi in razmerami.

x Kongres ruskih pesnikov. Vsesrbska pesniška zveza je v zadnjem času jako aktivna. Sedaj pripravlja vsemrbski pesniški kongres. Ob istem času se vrši v Moskvi kongres ukrajinskih in gruzinskih pesnikov. Zveza je zmožna izdati tudi svojo lastno revijo.

Sport.

x Nedeljske prvenstvene tekme so končale z jasno premocijo »Maribor« in »Rapida« nad »Ptujem« in »Svobodo«. »Maribor« je svojo prvo prvenstveno tekmo absolviral v Ptuj. Prevladoval je skozi celo igro svojega nasprotnika ter bi na ugodnejšem terenu dosegel sigurno boljši score. Rezultat je bil 5:0 (1:0). Sodnik g. Frankl dober. V Mariboru je pa »Rapida« go. primeroma slabi igri napada premagal »Svobodo« z 4:0 (2:0). Sodnik g. Nemec zadovoljiv. Igra ni nudila posebnega užitka, obudovalo se je samo »Ptuj« »Svobodo«, ki je z nenavadno dobrim znanjem in uspehom branil svoje svetišče.

x M. O. Dne 13. tm. je v Ptuj olimpijski dan s sledečim sporedom: ob 12. uri propagandni stafetni tek skozi mesto, od pol 14. do 16. ure lahkoat. miting s sledečim redom: 1. predteki na 100 m, 2. metanje krogle, 3. skok v višino, z zaletom, 4. skok v daljavo z zaletom, 5. tek na 400 m, 6. stafeta 4 × 100 m in 7. finale na 100 m. Ob 16. uri se prične tekma nogom. old boys reprezentance mesta Ptuj proti isti mesta Maribor. Za old boys moštvo Maribora ima stavitvi SV Rapid belo vijoličaste drese na razpolago, medtem ko preskrbi vsak klub svoje člane z ostalimi potrebščinami. V četrtek 10. tm. ob 20. uri se vrši izvanredna seja M. O. v svrhu sklepa predpriprav. Vsi klubi iz Maribora morajo do seje javiti število članstva, ki se udeleži olimp. dne v Ptuj z imeni in disciplinami, v katerih se posameznik udelejuje.

Sokolstvo.

o Načelstvo Kola Jahačev opozarja brate na današnji sestanek ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Prosimo obilne udeležbe.

Orjuna.

Orjuna Studenci poziva članstvo četniške sekcije (akcijonite), da se zbere v četrtek dne 10. aprila ob 1/8 uri zvečer v vestibulu Narodnega doma. Ker se tiče razgovora o važni stvari, je udeležba obvezna. Zdravo!

Film.

Westni kino. II. epoha veleznanimive pustolovščine »V zmajevi mreži« in sicer »Vržena v morje« v 10 činih se predvaja v torek, sredo in četrtek.

Gospodarstvo.

Dr. I. Belin, Problemi naše valute. Studija za sanacijo naše privredne krize. (Sa pet tabela.) Izdanje »Nove Evrope« Zagreb. Ravno kar je izšel spis priznanega jugoslov. narodnogospodarskega publicista, sourednika »Nove Evrope« g. dr. Ivo Belina, posvečen sanaciji naše gospodarske krize. O delu g. dr. Belina smo že pisali in objavili naslove posameznih poglavij. Upamo, da prinesemo o njem strokovnjaško oceno. Knjiga obsega 91 strani revijalnega formata in stane 25 D. Vsak inteligent, ki ga zanimajo naša finančna in narodnogospodarska vprašanja sploh, zlasti vsak naš politik, industrijalec, finančnik itd. bi moral proučiti študijo g. dr. Belina, ki je segel naši gospodarski krizi do dna. V Mariboru se dobi knjiga pri poverjeniku »Nove Evrope« Božidarju Boroku (Jurčičeva ul. 4.).

Meja, list za poljoprivedo, industrijo in trgovino. Broj 6. od 31. marca 1924. Vsebina: Pokret seljaka z agrarnu reformu. — Stj. Jurič: Sud dr. Lanra o modernim agrarnim reformam. Drag. Grujič: Prilikom osnivanja mlekarске zadrugе v Češki. — Oskar Ivan Bilič: Pripravljanje rakije iz pokvarenog (bolnesnog) vina. Obrazovanje naše zemljoradničke omladine v Čehoslovačkoj. —

Preterivanje absolventata kniževacke za brodarске škole. — Bilješke. — Razne vjesti.

Poljoprivredni glasnik, št. 7 od 1. apr. 1924. Vsebaje: Milan M. Novakovič: Što ćemo sa svinjskom kugom? — Jaša Janjić: Kratak pregled čehoslovačke zemljoradnje. — M. B. Mikolič: Pozne sorte kukuruza južnih oblasti. — Stjepo Bulić: Za unapredjenje uljarske industrije na našem Primorju. — Nova mašina za obranu zemlje. — Beleške.

Italijug, nov mesečnik, posvečen italijansko-jugoslovenskim ekonomično trgovskim zadevam, je začel izhajati v Milanu. Ureja ga trgovski ataše našega konzulata v Milanu dr. Antonije Filipčić in stane letno 100 Din. Nameni mesečniku je, poglobiti trgovske odnose med obema narodoma. Revija ni organ italijansko-jugoslovenske milanske komisije, ampak je čisto jugoslovenska akcija, katera dosedaj še ni subvencionirana od vlade. Revija se naroča v Milanu, Via S. Maria Fulcorina 17.

Razstava živil v Amsterdamu. V Amsterdamu se bo vršila od 11. do 28. septembra t.l. razstava živil. Razstave se smejo udeležiti tudi inozemski razstavljalci.

Državne trošarine. V založbi trgov. in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani je izšla te dni poljudna razprava o trošarinskih predpisih izpod peresa odličnega strokovnjaka g. Maksima Kostanjevca, višjega finančnega svetnika v Ljubljani. G. pisatelju se je v polni meri posrečilo izpolniti težko nalogo, da v poljudni obliki nudi vsakomur pojasnilo v zamotanih trošarinskih predpisih, v katerih je orientacija tem težja, ker se postopoma izenaučujejo. Posebno vrednost pa ima razprava v tem, da izčrpno pojasnjuje na eni strani pravico, na drugi strani pa dolžnosti, ki jih nalagajo strankam trošarinski predpisi. Knjiga, ki je za svoj obseg in eminentno važnost za gospodarske kroge jako poceni — izvod velja le 10 D — se dobi v vseh večjih knjigarnah ter pri založniku trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Prodaja starega železa in pločevine. Dne 13. aprila t.l. ob 10. uri dopoldne se prodaja večja količina starega železa in pločevine (okoli 1000 kg) na javni licitaciji pri komandi mesta v Slov. Bistrici, kjer se predmeti tudi lahko ogledajo.

Mala oznanila. Pohištvo

Istnik izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi Serear in drug, Maribor, Vetrinjska ulica št. 2. 108

Pezor!

V enem dnevu, da, v eni uri lahko razumete vse narode na svetu, ako si kupite knjigo »BABILONSKA UGANKA«. Dobi se v vseh knjigarnah. 612

Trgovina z mešanim blagom v Mariboru, dobro vpeljana, se radi selitve proda. Plaša se samo inventar. Naslov pove oglasni zavod Sušnik, Maribor. 757

Lepa trinadstropna hiša v sredini mesta Maribora s prvim stanovanjem, radi selitve na prodaj. Naslov v upravi lista. 754

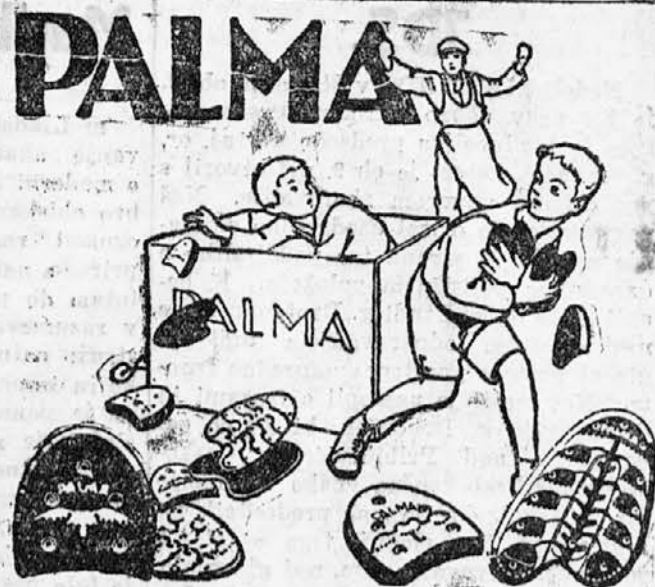
Abonenti se sprejmejo na dobro hrano po 60 K dnevno s kruhom vred. Cis el, Slovenska ulica 26. 756

Dežne ponjave za vozove in konje, gamaše, nahrbtnike, polne kaveke in torbice, gonilne jermene v vseh širinah i. t. d. priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova c. 13, Slomškov trg 6. 346

Na živahnem trgu je gostilna z mesarijo in lepim vrtom, 3 orale travnikov in nív, brez konkurence, radi preselitve po najnižji ceni na prodaj. Več se izve pri O man, Maribor Ob brodu št. 5. 730

Štutilnik, solidno in lepo izdelan se v led preseljuje za 1100 Din takej proda. Naslov v upravi lista. 742 5-3

Naznanilo! Dne 6. in 13. aprila t.l. se radi bolezní v Rodnem vrhu (Halozje) železniška postaja Ptuj prejaže Kefler ezir. Klampfer-jeve posestve obstoječe in prvevrstnega vinograda, sadonosnika, gozda, travnika, gospoke hiše, 3 viničarskih hiš, kleti, stiskalnice i. t. d. v manjših ali večjih kosih pod zelo ugodnimi pogoji proda. Rodovitna dežela. Ogleda se na licu mesta izplača. 736 3-1

kaučuk pete in kaučuk podplate

nosijo otroci in odrasli, ker so trpežni, po ceni in nošnja udobna. 708

Podpirajte slovenske tvrdke!

Svarilo!

Svarim vsakogar, na moje ime denar ali denarne vrednote izročiti, ker ne jamčim za plačilo. Jakob Zgonc 755 pekovski mojster, Meljska c. 23

PERILO

Dokazano je, da so najboljše srajce, v največji izbiri in najsolidnejših cenah od Din 60 do 350 samo v novi trgovini

B. Veselnevič & Ko. Maribor, Gosposka ulica 26 = Moda zastopana = 128

Ne pozabi naročnino!

Soleno slanino

proda 758 tvrdka Markovič, Maribor, Aleksandrova c. 25 po 31 Din kg od 50 kg naprej dokler traja zaloga.

Gladki valjar

250 X 800 mm ali 300 X 800 mm rabljen toda dobro ohranjen išče 751 Moster, tvornica laka d. d., Zagreb, Na Kanalu 41.

Šrite povsod naš list!

D. S. Merezkovič:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.) (83)

Prezbiter, ki se je domislil, da bi njegovo dostojanstvo zahtevalo, da bi se bil odločneje zavzel za relikvije, je zopet pohlevno pokajšjal in rekel:

— Če troja modrost blagovoli dopuščati, bi zastran malika...

Car ga je urno prekinil in popravil: — Helenskega boga Heliosa...

Njegove oči so vzplamtele:

— Malika! — to je vaša beseda. Vi nas zares štejete med bedake, češ, obožujemo pač le gmoto kipov — baker, kamen, les! Vsi vaši pridigarji se trudijo, da bi o tem prepričali druge, nas in samega sebe. Toda to je laž! Mi ne častimo mrtvega kamena, bakra ali leza, temveč duha, živega duha lepote, ki leži na naših malikih, vpodabljaajočih najčistejšo božansko krasoto. Ne mi, temveč vi ste malikovalci, vi, ki se kakor zverjad grizete med sabo zavoljo homoousios in homoiousios, zastran e-ne odine jote, — vi, ki poljubljate strohnela kopti zločincev, obsojenih na smrt zaradi kršitve rimskih zakonov, vi, ki nazivate bratomorilca Konstancija »večnost« in »svetost«! Mar ni pametneje občudovati prekrasen Fidijin kip nego se klanjati dvema navskriž položenima blodoma, križu, ki ni nič drugega nego eno izmed množic in nateznice! Ali naj zavdevam zaradi vas; naj vas pomilujem ali sovražim? Zares je že višek blaznosti, če potomci Helenov, ki berejo Platonu in Homeru — beže, kam žet? — o sramota! — k zavržnemu plemenu, ki sta ga Vespazijan in Tit domala iztrebila — in obožujejo mrtvega Židai!

Ali vas res ni sram, da si drznete na m očitati malikovalstvo!

Prezbiter si je med Julijanovimi govorom gladiil z vsemi petimi prsti mehho, črno, tuhtam s srebrnimi nitkami prepleteno brado, si otiral velike kaplje znoja s širokega, svetlega čela in promatral Julijana izpodoka, utrujeno in dolgočasno.

Tedaj je Julijan dejal filozofu Prisknu:

— Prijatelj, tebi so znani stari helenski obredi; izvrši deloske misterije, ki so potrebne, da očistimo tempelj, oskrunjen od mrljiških kosti. Ukaži, da s kastalskega vrelca odstranijo kamen; tako se bo bog vrnil v svojo hišo in z njim se obnove stara preročanstva.

Prezbiter je zaključil pomenek s sila pohlevnim poklonom, toda njegova ponižnost je dala slutiti neodoljivo kljubovalnost.

— Zgodi se tvoja volja, najmogočnejši Avgust! Mi smo otroci, ti si — oče. Sveto pismo pravi: Vsak naj se pokori oblasti, ki ima moč nad njim. Zakaj ni je oblasti, ki ne bi bila od Boga...

— Licemerci! — je vzkliknil car. — Poznam, dobro poznam vašo ponižnost in ubogljivost. Uprite se mi in se borite proti meni kot se spodobi za ljudi. Vaša ponižnost je kačja lokavost. Vi zadajate rane onim, ki se pred njimi valjate v prahu. Dobro je povedal o vas vaš lasten učitelj, Galilejec: »Gorje vam, pismouki in farizeji, vi licemerci, ki ste podobni pobejenim grobovom, lepim na zunan, naznotraj pa polnimi kosti in nesnage.« Zares, napolnili ste svet s pobejenimi grobovi in z nesnago. Klečite pred mrtvaškimi kostmi in pričakujete od njih rešitve; kakor grobni črvi se hranite s trohno. Ali vas je tega nič vaš Jezus! Mar vam je velel, da utirate

sovražiti brate, ki jim pravite krivoverci zato, ker ne verujejo natanko tako kot verujete vi? Zato čujte tudi iz mojih ust besede Križanega: »Gorje vam, pismouki in farizeji, licemerci! Vi zmišlje, vi kačje zaloge — kam boste utekli pred peklenjskim ognjem?

Car se je obrnil, da bi odšel, toda v tistem hipu sta stopila predenj nek starec in starka in sta padla na kolena. Oba sta nosila siromašna, a čista oblačila in sta bila nenavadno podobna drug drugemu. Njuna lica so bila zelo sveža; imela so nekak otroško ginljiv izraz in gube okoli oči; vse to je spominjalo, kakor da imaš pred sabo Filemona in Bavkido.

— Brani naju, pravični cesar! — je začel govoriti starec dokaj naglo. — Najina hiša je v predmestju, na podnožju Stavrina. V nji sva živela dvajset let, nisva nikomur storila nič žalega in lepo sva častila Boga. Nenadoma pa so došli dekurioni...

Starec je v svoji obupnosti sklenil roke, in v tem hipu jih je sklenila tudi starka, ki je nehota posnemala vsako njegovo kretinjo.

— Došli so dekurijoni in rekli: »Hiša ni vajina.« — »Kako da ni najina? Gospod bodi z vami! Dvajset let že živiva v tej kočli!« — »Da, živita, toda ne po postavi, kajti zemljišče je last boga Eskulapa, a hiša sama sloni na kamenju nekdanjega templja. Zdaj vam bomo zemljo vzeli in jo vrnilo bogu.« — Kaj naj to pomeni? Usmili se naju, oče!

Stara zakonca sta klečala pred njim: bila sta čista, krotka in mila kakor dva otroka in sta s solzami v oči poljubljala njegove noge. Julijan je opazil, da starka nosi na vratu jantrni križec.

— Sta kristjana? — Da.

— Saj bi bil prav rad izpolnil vajino prošnjo. Toda kaj početi? Zemlja je posest boga. Sicer pa ukažem, da vama plačajo odškodnino.

— Ni treba, ni treba! — sta molodovala starec in starka. — Nama ni do denarja: le tistemu mestu sva preveč navajena. Tam je vse najino, vsaka travica nama je znana!

— Da, tam je vse najino! — je ponovila starka kakor odmev — najin vinograd, najine oljke, kure, krava in svinja — vse je najino. Tam je tudi klopiča, ki na nji posedava že dvajset let in ob lepih večerih grejeva svoje stare kosti.

Car je ni poslušal; obrnil se je k prestrašeni gruči ljudstva, ki je stala v ozadju in je rekel:

— V zadnjem času me Galilejci nadlegujejo s prošnjami, da jim vrnem cerkvena zemljišča. Tako so se pritožili Valentijanci iz mesta Edese, da so si Arijanec baje osvojili njihovo cerkveno imetje. Da bi končali dolgovazne spore, smo odredili, da pripadi del spornega imetja našim galskim veteranom, drugi del pa državi. Tako bomo postopali tudi v naprej. Vpraševali boste: s kakšno pravico? Mar ne pravite sami, da lažje pride kamela skozi šivankino uho nego bogataš v nebeško carstvo. Glejte, jaz vam želim le pomoči, da lažje izvršite, kar je zapovedano. Vsemu svetu je znano, da vi, Galilejci, povzdigujete uboštvo. Zakaj bi se tedaj upirali mojim odredbam? Ako vam jemljem premoženje, ki ste ga vi hoteli vzeti svojim lastnim bratovi krivovercem ali pa helenskim svetiščem, vas samo peljem na pot odrešilnega siromaštva, ki vodi naravnost in brez ovinkov v sveta nebesa...

(Dalje prih.)